

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

Vt tres ho[mini]s partes orne[n]tur VII. sacramentis. 11

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](#)

LIBER III.

defectus suos; de quibus nimirū internis ac simplicibus in Psalterio dicitur: Fundamenta eius in montibus sanctis, diligit dominus portas Sion super omnia tabernacula Iacob. Portæ namque Sion, sunt bona voluntas, recta intentio, diuinus amor, ignita desideria, cordialia suspiria, & continuæ suspensio in Deo. Sion vero speculum vel visionem pacis significat, de qua scriptum est: In pace factus est locus eius, & habitatio eius in Sion. Et: Elegit dominus Sion, elegit eam in habitationem sibi. Hæc requies mea in seculum seculi, hic habita bo, quoniam elegi eam.

De tribus hominis partibus, & qualiter vs naquæq; ornari debeat, & primo ipsis se ptem sacramentis. Cap. XI.

Sciendum est autem, vnumquemq; hominem ex tribus constare, spiritu videlicet, anima & corpore, quæ licet distincta sint ab inuicem, vnum tamen hominem constituunt; sicut & in quolibet templo pars illa communis omnibus, & chorus atq; summum altare, licet tria fint, non tamen nisi vnum templum efficitur. Pars igitur illa communis omnibus, in qua omnes exteriori quodam modo, & in multiplicitate orant, corpus nostrum designat, quo tā Deo, quam proximis nostris inseruire, & externis quibusvis institutis ac ordinationibus communes esse debemus. Per chorum vero, in quo Deus in organis & canticis laudatur, anima nostra intellegitur, quæ cum omnibus viribus suis ad laudandum Deum in iubilatione erecta, & semper velut corda in cithara extensa esse debet: quantum cœlestis ille musicus, & magister amoris

Z ij spl-

LIEB R III.

sp̄is sanctus, quæcūq; placita sibi sunt, in sp̄i
cavere possit. Deniq; per altare choi in quo oc-
cultū illud sacrificiū offertur, & in secreto san-
ctario celebratur, sp̄is noster intelligitur, qui
sanctū sanctor̄ intrare, & ibidem dñm cōtinuit
adorare conabit. Iste nāq; locus est, in quo dñm
in veritate adorare, & nosipso ei totaliter cum
omnibus, quæ ab ipso tam in sp̄ū q; in natura
cepimus, ad æternam illius laudem offerre, &
insuper pro omni defectu et necessitate proximo
rūm nostrorū, omnibusque necessarijs cauissimis
interiori gaudio orare debemus. ¶ Porro, quāl-
ket corpus videlicet septē sacramētis, virtutibus
moralibus, & studiosa oīm sensualiū desiderios
mortificatione: animam vero septem donis sp̄i-
ritus sancti, & totali extinctione omniū illorum,
quæ vitam illius (quæ Deus ipse est) in illa im-
pedire possint: spiritum autē simul cum anima
sui ipsius, omnisque proprietatis & complacatio-
nē in spiritu & natura, ut sic in solo Deo viue-
rus videlicet, exornare velimus, necesse est ve-
cor mūdum, quietum pacatumq; existat. Ipsius
nanque radix est, & origo totius vitez, & motu-
res procedunt. ¶ Insuper & septem sacramē-
tis in corpore nos ornari oportet, quatenus ad e-
am, quā in baptismo accepimus puritatē, redime-
possimus. Quā quia peccatis sp̄ote perdidimus
ipsijs virtutibus, q; tunc nobis in baptismo finis
merito nostro ex gratia infusa fuerant, spoliatu-
mus, ipsumque baptismū repetere fas nō ha-
bemus.

MARGARITAE EVANG.

bemus, ideo dñm nostrę Iesum Christū attentius
orare debemus, vt per sanctissimū baptisma sū
um, preciosumq; sanguinē cūctas nobis iniqui
tares nostras dimittere, & ab omni nos inquinā
mēto mundare, suisque virtutibus exornare di
gnetur. ¶ Secūdo, cōfirmatione nos ornari opor
tet, in qua nimis signamur crucis signo in fron
tibus nostris, & ad maxillā percutimur, vt vide
licet per hoc intelligamus crucē nos nostram ac
cipere, & Christum sequi debere: & si quis nos
percuaserit in vnam maxillā, exhibere ei etiā al
teram. Quia vero crucem nostrā sāpe inuiti por
tauimus, imo & abiecimus, a dño veniam postu
lare, vtque nobis indulgeat perspontaneā illam
suam pro nobis crucis suā deportationem, siccq;
cruces nostras acceptas habere dignetur, quāsi
ita eas & nos portauissemus, ipsum exorare de
bemus. ¶ Tertio, confessionis puritate exorna
ri habemus, quā quia sāpius absq; contritione
& mendandi proposito fecimus, dñm Deū no
strum orabimus, vt omnia nobis peccata nostra
per sanctissimā illam confessionē suam indulge
re dignetur, qua peccata defectusque nostros cō
lesti patri suo in mōte Oliveti toto corpore pro
stratus in terrā confitebat, haud secus, q̄ si Adā
in terrā prolapsus, a dño sui reatus veniā postu
lasset. ¶ Quarto, superexcellētissimo & superdi
gnissimo preciosi corporis & sanguinis dñici sa
cramento nos ornare debemus, quod nobis in
illa coena nouissima in testamentum & memo
riale xternum reliquit, quatenus illud accipien
do in ipso vitam habere, atque in ipsum trans
mutari & vniri possimus. Et quia proh dolor se
penumero non ea intentione & præparatione,

Z iiiij qui

MARGARITAE EVANG.

quibus oportebat, id ipsum accipere presumimus, eundem dñm nostrum deprecari debemus, ut hoc nobis indulgere dignetur per sanctissimā illā perfectissimā p̄parationem suā, dignissimamq; sumptionē, qua se ipsum ad se ipsum cū immenso & ineffabili amore in yltima coena accipiebat: siccq; indignā nostrā sumptionē acceptam habere dignetur, ac si ea intēctione & p̄paratione, quibus ipse se ipsum accepit, & nos ipsum sumpissimus. ¶ Quinto, venerabili ordinis sacramento nos ornari oportet: quod nimirum dominus ipse sanctificauit, cuius omnis vita perfecta ac spiritualis: qui exemplum nobis dedit, vt sequamur vestigia eius. Quia vero ipsius ordinem nostrum transgressi sumus, & in vita spirituali, quomodo oportebat, non proficiamus, eundem dñm nostrum orare debemus, vt hoc ipsum nobis per sanctissimā vitā suā indulgere, & ampliore nobis in virtutibus & vita spirituali profectū largiri dignet. ¶ Sexto, honorabili sanctoq; matrimonio, & spirituali vniōne sue desponsatione (qua Christus in cruce nobis ibi despousauit) ornari habemus. Et quia dñs Iep̄ pius fidem non seruauimus, orandus est, vt hoc nobis per constantiā illam suā (qua nos ad mortē vsq; dilexit) indulgeat, nobilq; in amore suo constantiā & perseveratiā sine fine concedat. ¶ Septimo & yltimo, sanctissimo vunctionis sacramento nos ornari oportet, qd dñs ipse in cruce sanctificauit, qn latus suū lancea perforatum sanguinem & aquam emisit, per quē nimis sanguine oia sacramēta sunt sanctificata. Et q̄uid in sex priorib; sacramētis deliqmus, et nō quid opere

LIBER III.

oportebat seruauimus, hoc dignissimo sacrae vni-
ctionis istius sacramento expiatur.

De septem donis spiritus sancti.

Cap. XII.

Orro, ut & pars media, id est, anima suum
habeat ornatum, aptari & exornari eam se-
ptem donis spiritus sancti, ipsamque ad spi-
ritum sese convertere oportet. Quod nimis fa-
ciendo beata efficitur, & septiformi gratia san-
cti spiritus repletur. Quia enim spiritus summae
Trinitati unitus existit, ideo semper amabilis
quædam gratia per illam unionem in animam
descendit, operante videlicet hoc ipsum spiritu
sancto, qui est artifex & aduocatus: qui & ani-
magno dono fortitudinis adornat, quo fortiter o-
mne prauum desiderium repellat & auersetur.
Et ideo donum istud specialiter vi concupiscibi-
li praestatur. Dono etiam consilij, quo eam instru-
it, qualiter pacata, mitis & humilis esse, vimq;
irascibilem, cui istud donum tribuitur, refrenare
debeat. Dono quoque intellectus, quo videlicet
intelligat, quid odire & quid non odire debeat.
Odire quippe malum perpetratum debet, & non
malum ipsum perpetrantem. Et ideo donum i-
stud odio impeditur. Dono etiam scientie, quo
intelligat & sciat quid amare teneatur, Deum vi-
delicet super omnia, & amicos in Deo, & inimi-
cos propter Deum. Atque ob hoc donum istud
amori assignatur. Sed & dono pietatis, quo vide-
licet pia sit atque deuota, & uniuersitate laetam
obsequiosamque se exhibeat, & prodesse con-
etur. Vnde & donum istud affectui gaudijs praesta-
tur. Dono insuper timoris domini, quo videlicet

Z V semper